

ଖୁତବା ଜୁମା ୧୧ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୦ର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ-ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ, ଇସଲାମାବାଦ୍, ବ୍ରିଟେନ୍

ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ତଥା ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ସମ୍ପନ୍ନ ବଦରୀ ସାହାବି ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହା ର.ଅଙ୍କ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଗୁଣାବଳୀର ବିଶ୍ୱାସବର୍ଦ୍ଧକ ଚର୍ଚ୍ଚା ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଏବଂ ସୁରୂଫ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି ଅନ୍ତେ ହୁଜୁର ଅନଖର୍ ଅନ୍ଦେଦହୁଲ୍ଲାଃହୁ ତାଆଲା ବିନସ୍ତେହିଲ୍ ଅଜିଜ୍ କହିଲେ: ଆଜି ଯେଉଁ ସାହାବିଙ୍କର ମୁଁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବି ସେ ହେଉଛନ୍ତି ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହା ର.ଅ । ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍‌ର ଦାସ ଥିଲେ । ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଗହମ ପରି ଶ୍ୟାମଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଶରୀର ପତଳା ଥିଲା, ମୁଣ୍ଡରେ ଘନ କେଶ ଏବଂ ଗାଲ ଦ୍ୱୟରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ମାଂସ ଥିଲା । ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଏକାଧିକ ବିବାହ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର କେତେକ ପତ୍ନୀ ଆରବର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶିଷ୍ଟ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବଂଶୀୟ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଜଣେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ନାମ ହାଲା ବିନ୍‌ତ୍ ଔଫ୍ ଥିଲା । ଯିଏ ହଜ୍ରତ୍ ଅବ୍ଦୁର୍ ରହମାନ୍ ବିନ୍ ଔଫ୍‌ଙ୍କର ଭଗିନୀ ଥିଲେ । ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କର ଜଣେ ଭାଇ ଥିଲେ ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଖାଲିଦ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଜଣେ ଭଉଣୀ ଥିଲେ ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଗଫିରା ଥିଲା । ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅ କହିଲେ ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ସାବିକୁଲ୍ ହବ୍‌ଶା ଅର୍ଥାତ୍ ହବଶାବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିଥିଲେ ।

ଉରଖା ବିନ୍ ଜୁବୈର୍ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଯେତେବେଳେ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ନାନା ପ୍ରକାରର କଠୋର ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ଯଦ୍ୱାରା ସେ ନିଜ ଧର୍ମରୁ ଓହରି ଯିବେ । କିନ୍ତୁ ଅବିଶ୍ୱାସକାରୀମାନେ ଯେପରି ଆଶା ବାନ୍ଧିଥିଲେ ସେପରି ଅବିଶ୍ୱାସମୂଳକ କଲମା (ଏକେଶ୍ୱର ବାଦର ବିରୁଦ୍ଧୀୟ ଶବ୍ଦ) ସେ କଦାପି ସେହି ଅବିଶ୍ୱାସକାରୀଙ୍କ ଆଗରେ ତୁଣ୍ଡରେ ଧରୁ ନଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ଅବଜ୍ଞା କରୁ ନଥିଲେ । ଲୋକମାନେ ଯେତେବେଳେ ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାରେ କଠୋରତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଅହଦ୍ ଅହଦ୍ କହୁଥିଲେ । ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିଲେ ସେତେବେଳେ ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କର ମାଲିକମାନେ ତାଙ୍କୁ ଧରି ଭୂମି ଉପରେ ଶୁଆଇ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବାଲି ଗରଡ଼ା, ଗାଈର ଚମଡ଼ା ଲଦି ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କହୁଥିଲେ ତୁମେ କୁହ ଯେ, ତୁମର ପାଳନକର୍ତ୍ତା ଲାତ୍ ଓ ଉଜ୍ଜା ଅଟନ୍ତି । ସେ କିନ୍ତୁ ଅହଦ୍ ଅହଦ୍ ହିଁ କହୁଥିଲେ । ହଜ୍ରତ୍ ଅବୁ ବଙ୍କର ର.ଅ ତାଙ୍କ ମାଲିକ ନିକଟକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ କହିଲେ ତୁମେମାନେ ଏହି ନିରୀହ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଆଉ କେତେ କଷ୍ଟ ଦେବ ? ହଜ୍ରତ୍ ଅବୁ ବଙ୍କର ର.ଅ ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କୁ ୭

ଐକିୟା (ଆରବୀୟ ମୁଦ୍ରା)ରେ କ୍ରୟ କରି ତାଙ୍କୁ ସ୍ଵାଧୀନ କରି ଦେଇଥିଲେ । ହଜରତ ଆଏଶା ର.ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ହଜରତ ଅବୁ ବକ୍ର ର.ଅ ଏପରି ୭ ଜଣ ଦାସଙ୍କୁ ସ୍ଵାଧୀନ କରିଥିଲେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଇସଲାମ୍ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ଏବଂ କଷଣ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ତତ୍ପରେ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଓ ହଜରତ ଆମିର୍ ବିନ୍ ପୁହୈରା ର.ଅ ଅନ୍ୟତମ ଅଟନ୍ତି । ହଜରତ ଜାବିର୍ ବିନ୍ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ର.ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ହଜରତ ଉମର୍ ର.ଅ କହୁଥିଲେ ଯେ, ଅବୁ ବକ୍ର ର.ଅ ଆମର ଅଧିପତି ଏବଂ ସେ ଆମର ନେତା ବିଲାଲ୍‌ଙ୍କୁ ସ୍ଵାଧୀନ କରାଇଛନ୍ତି ।

ହଜରତ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ସାନି ର.ଅ କହନ୍ତି: ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଯେତେବେଳେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ମଦିନାରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନେ ସ୍ଵାଧୀନତାପୂର୍ବକ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ଉପାସନା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କୁ ଅଜାନ ଦେବା ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ କଲେ । ଏହି ନିଗ୍ରୋ ଦାସ ଯେତେବେଳେ ଅଜାନରେ ଅଶହଦୁ ଅଲ୍ଲାଃ ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାଲ୍ଲାହ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅସହଦୁ ଅଲ୍ଲାଃ ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାଲ୍ଲାହ କହୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମଦିନାର ଲୋକମାନେ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କର ଅଣଆରବୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ଅପରିଚିତ ଥିଲେ ସେମାନେ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ସହ ଉପହାସ କରୁଥିଲେ । ଏକଦା ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ଅଜାନ ବେଳେ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ହସୁଥିବାର ଦେଖିଲେ, ସେତେବେଳେ ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅ ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମୁହାଁ କହିଲେ ତୁମେମାନେ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ଅଜାନ ଦେବାରେ ହସୁଛ ! କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଅର୍ଶରେ ତାଙ୍କ ଅଜାନ ଶୁଣି ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏଥିରେ ହୁଜୁର ସ.ଅ ଇଜିତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ, ତୁମମାନଙ୍କୁ ତ' ବିଦିତ ହେଉଛି ଯେ, ସେ ଶିନ୍ ଉଜାରଣ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଶିନ୍ ଓ ସିନ୍‌ରେ କ'ଣ ଅନ୍ତର ରହିଛି । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଜାଣନ୍ତି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତପ୍ତ ବାଲିରେ ତାଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛୁଳା ପିଠିରେ ଓଲଟା ଶୁଆଇ ଦିଆ ଯାଉଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଛାତି ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାରୀ ନିଜର ଜୋତା ସମେତ ଡେଇଁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲେ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ' ଏଥିରୁ କିଛି ଶିକ୍ଷା ହାସଲ କଲୁ ନା ନାହିଁ ? ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଷାରେ ସେ ଅହଦ୍ ଅହଦ୍ କହି ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଏକେଶ୍ଵରବାଦର ଘୋଷଣା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ନିଜ ବିଶ୍ଵସ୍ତତା, ଏକେଶ୍ଵରବାଦୀ ଆସ୍ଥା ତଥା ନିଜ ହୃଦୟରେ ଥିବା ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ଵାସର ପରିଚୟ ଦେଉଥିଲେ । ସୁତରାଂ ତାହାର ଅସହଦୁ ଅନେକ ଲୋକକଙ୍କ ଅଶହଦୁ ଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ ଥିଲା । ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ସେହି ପ୍ରାଥମିକ ବିଶ୍ଵାସକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରିଗଣିତ ହୁଅନ୍ତି ଯିଏ ଏଭଳି ସମୟରେ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେବାର ଘୋଷଣା କଲେ ଯେତେବେଳେ କେବଳ ୭ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ହିଁ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେବାର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ହଜରତ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ସାନି ର.ଅ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଶ୍ଵାସ ଆଣିବା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ହଜରତ ଖବ୍ବାବ୍ ର.ଅ ଯିଏକି

ଆଗୁଆ ବିଶ୍ୱାସକାରୀ ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲେ ଏବଂ ଯାହାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଏହି ମତାନ୍ତର ରହିଛି ଯେ, ବିଲାଲ୍ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ବୈଅତ୍ କରିଥିଲେ । କାରଣ ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅ କହିଲେ ଯେ, ଜଣେ ଦାସ ଏବଂ ଜଣେ ହୁର୍ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ସର୍ବପ୍ରଥମେ ମୋତେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । କେତେକ ଲୋକମାନେ ତହିଁରୁ ହଜରତ ଅବୁ ବକ୍ର ର.ଅ ଓ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି ଏବଂ କେତେକ ଲୋକମାନେ ତହିଁରୁ ହଜରତ ଅବୁ ବକ୍ର ର.ଅ ଓ ହଜରତ ଖବ୍ବାବ୍ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି ।

ତବକାତୁଲ୍ କୁବ୍ରାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅଙ୍କ ସହିତ ବଦର୍, ଖହୋଦ୍ ଏବଂ ଖନ୍ଦକ୍ ଯୁଦ୍ଧ ସମେତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମିଲ୍ ହୋଇଥିଲେ । ବଦର୍ ଯୁଦ୍ଧରେ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍ କୁ ବଧ କରିଥିଲେ । ଯିଏ ଇସଲାମ୍ ପରମ ଶତ୍ରୁ ଥିଲା ଏବଂ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଥିଲା । ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍ ବଧ ଘଟଣା ସହୀ ବୁଖାରୀରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ଯାହାକୁ ଖୁବୈବ୍ ବିନ୍ ଅସାଫ୍ ର.ଅଙ୍କ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ମୁଁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଆସିଛି ।

ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଆଁହଜରତ ସ.ଅଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଚିବ ଅଥବା କୋଷରକ୍ଷକ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଉଥିଲେ । ହଜରତ ଅନସ୍ ବିନ୍ ମାଲିକ୍ ର.ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅ ମୋତେ କହିଲେ ଯେ, ମୋତେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ସକାଶେ ଏତେ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଦିଆଗଲା ଯେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ଯତ୍ନଶୀଳ ଦିଆଯାଇ ନଥିବ । ମୋତେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ସକାଶେ ଏତେ ଭୟଭୀତ କରାଗଲା କି ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ଏପରି ଭୟଭୀତ କରାଯାଇ ନଥିବ । ମୋ ଉପରେ ତୃତୀୟ ରାତ୍ର ଆସି ଯାଉଥିଲା ଯେ, ମୋ ଏବଂ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ନିକଟରେ ଏଭଳି କୌଣସି ଆହାର ନଥିଲା ଯାହାକୁ କୌଣସି ଜୀବ ଖାଇ ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ସେତିକି ମାତ୍ରାରେ ହିଁ ଯେତିକି ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ନିଜ କାଖରେ ଲୁଚାଇ ପାରୁଥିଲେ ।

ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କୁ ସର୍ବପ୍ରଥମ ମୁଅଜ୍ଜିନ୍ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅଙ୍କ ସମଗ୍ର ଜୀବନ କାଳରେ ଆଁହଜରତ ସ.ଅଙ୍କ ପାଇଁ ଭ୍ରମଣ ଓ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ମୁଅଜ୍ଜିନ୍ ରୂପେ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ହିଁ ହେଉଛନ୍ତି ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ସର୍ବପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କୁ ଅଜାନ୍ ଦେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇଥିଲା ।

ମୁହମ୍ମଦ୍ ବିନ୍ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ନିଜର ପିତାଙ୍କ ଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ଆଁହଜରତ୍ ସ.ଅ ନମାଜ୍ ପାଇଁ ବିଗୁଲ୍ (ଶଙ୍ଖନାଦ) ବିଷୟରେ ଭାବିଲେ, ପୁନଶ୍ଚ ନାକୁସ୍ (ଦୁମୁଭି) ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ତେଣୁ ତାହା ତିଆରି ମଧ୍ୟ କରାଗଲା । ପୁନଶ୍ଚ ହଜରତ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର.ଅଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ହେଲା, ସେ କହିଲେ ଯେ, ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦେଖିଲି ଯିଏ ଦୁଇଟି ସବୁଜ ବସ୍ତ୍ର

ପରିଧାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନାଲୁସ୍ ଧରିଥିଲା । ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ହିଁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କହିଲି ଯେ, ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଉକ୍ତ ! ତୁମେ ଏହି ନାଲୁସ୍ ବିକ୍ରି କରିବ କି ? ସେ କହିଲା ଯେ, ତୁମେ ଏହାକୁ ନେଇ କ'ଣ କରିବ? ମୁଁ କହିଲି ମୁଁ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ନମାଜ ପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେବି । ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ କହିଲା ମୁଁ ଏହାଠାରୁ ବି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଉପାୟ ସଂପର୍କରେ ତୁମକୁ ଅବଗତ କରିଦେବି । ମୁଁ କହିଲି ତାହା କ'ଣ ? ଅତଏବ ସେ ମୋତେ ଅଜ୍ଞାନର ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ଶୁଣେଇଲା । ବର୍ଣ୍ଣନାକାରୀ କହନ୍ତି ଯେ, ହଜ୍ରତ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜେଦ୍ ର.ଅ ବାହାରିଲେ ଏବଂ ସେ ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ ହୁଜୁର୍ ସ.ଅଙ୍କୁ ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନ ସଂପର୍କରେ କହିଲେ । ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅ ସାହାବାମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ, ତୁମର ସାଥ୍ ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛି । ପୁନଶ୍ଚ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜେଦ୍ ର.ଅଙ୍କୁ କହିଲେ ତୁମେ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ସହିତ ମସଜିଦ୍ ଯାଅ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ କହିତାଲ ଏବଂ ସେ ଉକ୍ତ ସ୍ୱରରେ ତାହାକୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବେ । କାରଣ ତୁମ ଅପେକ୍ଷା ତାଙ୍କ ସ୍ୱର ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ଓ ପ୍ରଖର । ହଜ୍ରତ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜେଦ୍ ର.ଅ କହିଲେ ଯେ, ମୁଁ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ସହିତ ମସଜିଦ୍ ଆଡ଼କୁ ଗଲି ଏବଂ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଏହି କଲେମାତ୍ କହି ଚାଲିଲି ଏବଂ ସେ ଉକ୍ତ ସ୍ୱରରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ଚାଲିଲେ । ଯେତେବେଳେ ହଜ୍ରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ତାଙ୍କର ଏହି ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଥମ ଥର କରି ଅଜ୍ଞାନ ଦେଲେ ସେତେବେଳେ ହଜ୍ରତ ଉମର୍ ର.ଅ ଏହି ଶବ୍ଦକୁ ଶୁଣି ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଏବଂ କହିଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ୍ ! ହଜ୍ରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଆଜି ଯେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ଅଜ୍ଞାନ ଦେଇଛନ୍ତି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଠିକ୍ ତଦୃପ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲି । ଗୋଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅ ଯେତେବେଳେ ଅଜ୍ଞାନର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ ସେତେବେଳେ କହିଲେ ଯେ, ମୋତେ ତଦନୁଯାୟୀ ଐଶୀବାଣୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି । ଅତଃ ଏହିପରି ଭାବରେ ସାଂପ୍ରତିକ ଅଜ୍ଞାନର ଶୈଳୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଶୈଳୀ ଏପରି ମଙ୍ଗଳମୟ ଏବଂ ଚିତ୍ତକର୍ଷକ ଯେ, ଯାହାର କେହି ମୁକାବିଲା ମଧ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ପାଞ୍ଚବେଳା ଇସ୍ଲାମୀୟ ଜଗତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମରେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମସଜିଦ୍ରେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଏକେଶ୍ୱରବାଦର ଏବଂ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ.ଅଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତାବହତ୍ୱର ସ୍ୱର ଉକ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ ଇସ୍ଲାମୀୟ ଶିକ୍ଷାର ସାରାଂଶ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାନ୍ତିକତାର ସହିତ ଲୋକଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ମୁସା ବିନ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ନିଜ ପିତାଙ୍କ ଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ହଜ୍ରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଅଜ୍ଞାନ ଦେଇ ନବୀ କରୀମ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ ସ୍ମୃତିତ କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ଦୁଆର ସମ୍ମୁଖରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଯାଉଥିଲେ ଏବଂ କହୁଥିଲେ *حي على الصلوة حتى على الفلاح* ଅର୍ଥାତ୍ ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ୍ ! ନମାଜ ପାଇଁ ଚାଲି ଆସନ୍ତୁ ଏବଂ ସଫଳତା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସନ୍ତୁ । ଯେତେବେଳେ ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅ ନମାଜ୍ ପାଇଁ ବାହାରୁଥିଲେ ଏବଂ ହଜ୍ରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଦେଉଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଏକାମତ୍ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଉଥିଲେ ।

ହୁଜୁର ଅନୱର ଅ.ବ କହିଲେ ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଏକାମତ୍ ତ' ସେତିକିବେଳେ ହିଁ ହେବ ଯେତେବେଳେ ଇମାମ୍ ମିହରାବରେ ଆସିଯିବ । ସୁନନ୍ ଇବନେ ମାଜାରେ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ ଫଜର୍ ନମାଜ ପାଇଁ ଆଁହଜରତ ସ.ଅଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଆଁହଜରତ ସ.ଅଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ତାଙ୍କୁ କୁହାଗଲା ଯେ, ଆଁହଜରତ ସ.ଅ ଶୟନ କରୁଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ - الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ । ଏପରି ସକାଳ ନମାଜରେ ଏହି ଶବ୍ଦକୁ ଅତରିକ୍ତ ଯୋଡ଼ି ଦିଆଗଲା ଏବଂ ଏହି ପରମ୍ପରାଟି ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହିପରି ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅ କହିଲେ ହେ ବିଲାଲ୍ ! ଏହା କେତେ ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ଶବ୍ଦ, ତୁମେ ଏହାକୁ ଫଜର୍ ନମାଜରେ ସାମିଲ୍ କରିନିଅ । ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅଙ୍କର ୩ ଜଣ ମୁଅଜ୍ଜିନ୍ ଥିଲେ ଯଥା ୧-ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅ, ୨-ହଜରତ ଅବୁ ମହଜୁରା ର.ଅ, ୩- ଉମ୍ରୋ ବିନ୍ ଉନ୍ନେ ମକ୍ତୁମ୍ ର.ଅ ।

ଖୁତ୍ବା ଜୁମ୍ମାର ଅନ୍ତେ ହୁଜୁର ଅନୱର ଅ.ବ କହିଲେ ହଜରତ ବିଲାଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ଜୀବନୀ ସଂପର୍କିତ ଅବିଶିଷ୍ଟାଂଶ ଇନ୍-ଶାଅଲ୍ଲାଃ ଆଗାମୀ ଖୁତ୍ବାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବି । ଏହାପରେ ହୁଜୁର ଅନୱର ଅ.ବ ରଉଫ୍ ବିନ୍ ମକ୍ସୁଦ୍ ଯିଏକି ଜାମିୟା ଅହେମଦିୟା ୟୁ.କେର ଜୁନିୟର୍ (କନିଷ୍ଠ) ଛାତ୍ର, ସମ୍ମାନନୀୟ ଜଫର୍ ଇକ୍ବାଲ୍ କୁରେଶୀ ସାହେବ ଯିଏ ଇସ୍ଲାମାବାଦ୍ ଜିଲ୍ଲାର ପୂର୍ବତନ ନାଏବ୍ ଅମୀର୍ ଥିଲେ, ସମ୍ମାନନୀୟ କାବିନେ ଖାଜା କାଟା ସାହେବ ଅଫ୍ ସେନିଗାଲ୍ ଏବଂ ସମ୍ମାନନୀୟ ମୁବଶ୍ଶୀର୍ ଅହେମଦ୍ ଲତିଫ୍ ସାହେବ ଯିଏକି ପାକିସ୍ତାନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟର ଓକିଲ ଥିଲେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ କାନାଡ଼ା ଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ମୃତକଙ୍କର ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଗୁଣାବଳୀର ଚର୍ଚ୍ଚା କଲେ, ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଏମାନଙ୍କର ସ୍ତର ଉନ୍ନୀତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ଦୟାବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଦୁଆ କଲେ ତଥା ନମାଜ ଜୁମା ପରେ ଏହି ସମସ୍ତ ମୃତକଙ୍କର ନମାଜ ଯନାଜାଃ ଗାଏବ୍ ମଧ୍ୟ ପଢେଇବାର ଘୋଷଣା କଲେ ।

KHULASA KHUTBA JUMA HUZOOR ANWAR a.b.a

11th Sep 2020

.....